

Sygn. akt II Cz 881/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2014 r. **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy** w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Starosta

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) spółka z o.o. **w likwidacji w N.**

przeciwko: **W. B. i E. B.**

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą, w Nakle nad Notecią, z dnia 2 września 2013 roku, sygn. akt VC **11/13**

postanawia:

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 881/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział w Nakle nad Notecią oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż powódka (...) sp. z o.o. w likwidacji wniosła pozew przeciwko W. i E. B. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie z działu IV nie istniejącego obciążenia wpisanej na rzecz pozwanych.

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział w Nakle nad Notecią na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie do czasu rozpoznania wniosku pełnomocnika A. C. z dnia 17 czerwca 2013 roku w sprawie I Ne 100/11. Przedmiotowe postanowienie zostało zaskarżone przez powódkę, ponadto pełnomocnik powódki wniósł jednocześnie o zwolnienie od opłaty sądowej od zażalenia.

Powyższy wniosek pełnomocnik uzasadniał faktem, iż powódka znajduje się obecnie w stanie likwidacji i nie osiąga przychodów. Pozostały majątek spółki został już sprzedany, a środki uzyskane ze sprzedaży przeznaczone na spłatę zaległych wierzytelności i pokrycie kosztów bieżącej działalności. Obecnie spółka nie dysponuje środkami pieniężnymi pozwalającymi opłacić opłatę od zażalenia.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. 2010.90.594) sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Sąd wskazał, iż pismem z dnia 2 sierpnia 2013 roku wezwał powódkę do dołączenia wyciągu z kont bankowych za okres 6 miesięcy przed wytoczeniem sprawy.

Sąd analizując załączone zestawienie uznał, iż powódka miała możliwość zgromadzenia środków pieniężnych niezbędnych na pokrycie kosztów sądowych, albowiem osiągnęła niemałe wpływy. Powódka licząc się z zamiarem wytoczenia sprawy winna poczynić odpowiednie oszczędności w swoich wydatkach i zabezpieczyć odpowiednie środki finansowe.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy wniosek oddalił.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego zmianę.

Skarżąca zarzuciła postanowieniu naruszenie art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez błędną wykładnię, polegającą na ocenie stanu finansowego powódki sprzed ponad dwóch lat, podczas gdy rozpatrywanie wniosku winno odbywać się w oparciu o obecną sytuację finansową.

Skarżący wskazał, iż powódka poczyniła odpowiednie oszczędności, 'trudno jednak

nakładać na stronę obowiązek antycypowania, iż w toku procesu zajdzie konieczność wszczęcia postępowania zażaleniowego, w związku z zawieszeniem postępowania. Powódka obecnie nie posiada na rachunku środków pozwalających na pokrycie opłaty, saldo wynosi -37,22 zł. W chwili obecnej powódka nie prowadzi działalności, a zatem nie osiąga dochodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny sytuacji majątkowej powódki w świetle art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Óz. U. Nr 167, poz.1398). Zgodnie z powyższym przepisem, zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba, osoba prawna i jednostka niebędąca osobą prawną, posiadająca zdolność sądową, jeżeli wykáže, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Należy zauważyć, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma w prawie polskim charakter wyjątkowy. Intencją ustawodawcy było, aby traktowano ją jako wyjątek od zasady samofinansowania przez strony procesu lub postępowania nieprocesowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r., II Cz 104/84, .nie publikowane). Instytucja ta stanowi w istocie pomoc Państwa dla podmiotów, które z uwagi na ich sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów sądowych.

Jak wskazał już Sąd Rejonowy ubiegający się o taką pomoc powinien poczynić oszczędności we własnych wydatkach, a dopiero gdyby te okazały się niewystarczające można zwrócić się o pomoc Państwa.

W procedurze planowania wydatków związanych z działalnością gospodarczą podmioty prowadzące tę działalność, przewidując realizację swoich praw przed sądem, powinny uwzględniać także konieczność posiadania środków na prowadzenie procesu sądowego. Planowanie wydatków bez uwzględnienia zasady, o której wspomniano wyżej, jest naruszeniem równoważności w traktowaniu swoich powinności finansowych .

Oceniając czy w danej sprawie spełniona została przesłanka określona w art. 103 ustawy, należy mieć przy tym na uwadze możliwość ich zgromadzenia w dłuższym okresie czasu.

W ocenie Sądu Okręgowego, słusznie Sąd Rejonowy uznał, że sytuacja majątkowa powódki pozwala na pokrycie kosztów sądowych w postępowaniu zażaleniowym, które obecnie obejmują jedynie opłatę od zażalenia w kwocie 30 zł (nawet przy wskazywanym przez skarżącą stanie salda).

Naturalną konsekwencją prowadzenia działalności jest przewidywanie" konieczności dochodzenia swoich praw przed Sądem, jak i zabezpieczenie na ten cel określonych środków.

Również argumentacja powódki, iż nie powinna ona ponosić kosztów postępowania zażaleniowego, albowiem nie mogła przewidzieć konieczności wszczynania przedmiotowego postępowania zażaleniowego, w żadnym razie nie zasługuje na podzielenie. Nikt nie może bowiem z góry zakładać, iż w toku postępowania zapadać będą tylko takie orzeczenia, które będą zgodne z jego interesem i wolą. Przeciwnie każdy uczestnik postępowania sądowego powinien zdawać sobie sprawę z tego, iż w toku postępowania mogą zapadać orzeczenia , które nie będą zgodne z wolą strony.

Ponadto, co należy podkreślić, wydatki związane z pokryciem kosztów sądowych muszą być traktowane co najmniej równorzędnie w stosunku do innych wydatków.

Reasumując każdy podmiot, realizujący swoje prawa na drodze "sądowej powinien zgromadzić odpowiednie środki finansowe na jej prowadzenie. Jedynie wówczas, gdy nie jest w stanie poczynić żadnych oszczędności może liczyć na pomoc Państwa.

Mając powyższe na względzie Sąd Odwoławczy zaskarżone postanowienie uznał za prawidłowe i nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia skarżącego oddalił je zgodnie z art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.